

SØRLIHALLEN

PLAN FOR SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ (SHA-PLAN)

Oppdragsgiver: Lierne kommune

Kommune: Lierne kommune

Dato: 30.01.2026

Rev: 14.08.2026

Trønderplan
Rådgivende ingeniører MRIF

Rapportnavn:	SHA-plan
Prosjektnummer:	25068
Utarbeidet:	22.01.2026
Sist revidert:	14.08.2026
Oppdragsgiver:	Lierne kommune
Oppdragsgivers prosjektleder/kontaktperson:	Patrik Lundgren
Rådgiver/SHA-kordinator KP:	Reidar Klykken
Rådgivers oppdragsleder:	Reidar Klykken
Rådgivers saksbehandler:	Reidar Klykken

Innhold

1. MÅL	3
2. ORGANISERING/ADRESSELISTE	4
3. FRAMDRIFTSPLAN	5
3.1 DETALJERTE FRAMDRIFTSPLANER (PRODUKSJONSPLANER)	5
4. RIGGPLAN	5
5. PRAKTISK KOORDINERING AV SHA-ARBEIDET	5
5.1 GENERELT.....	5
5.2 BYGGHERREMØTER/BYGGEMØTER	5
5.3 VERNERUNDER	5
5.4 SIKKER JOBBANALYSE (SJA).....	6
5.5 HMS-KORT / IDENTIFISERING	6
5.6 OPPLÆRING	6
5.7 HANDLINGSPLAN VED AVVIK	6
5.7.1 Avvik fra SHA-planen	6
5.7.2 Avvik fra lover, forskrifter og arbeidsinstrukser (uønskede hendelser)	7
5.7.3 Handlingsplan ved ulykker	7
6. RISIKOFYLTE ARBEIDER	7
6.1 GENERELLE TILTAK	7
6.1.1 Sikring av byggeplassen, adgang	7
6.1.2 Slukningsutstyr	7
6.1.3 Arbeidstakers plikter	8
6.1.4 Arbeid i høyden	8
6.1.5 Arbeid som innebærer kontakt med mulig helse- og miljøfarlige stoffer.....	8
6.1.6 Språk og kommunikasjon	8
6.1.7 Brakker	9
6.1.8 Renhold av bygget.....	9
6.2 SPESIFIKKE TILTAK.....	9

1. MÅL

Byggherrens mål er at prosjektet gjennomføres uten personskader. For å oppnå dette, skal det legges vekt på at byggeplassen blir planlagt, organisert og kontrollert iht. regler og intensjoner i «forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser» (Byggherreforskriften).

SHA-planen vil være et hovedinstrument i dette arbeidet. Den danner sammen med andre relevante lover og forskrifter et regelverk, som alle deltakere i prosjektet er forpliktet til å følge.

Byggherren pålegger alle involverte parter til å bidra til å nå målet som beskrevet ovenfor.

SHA-planen skal bidra til å verne arbeidstakerne på prosjektet samt dagens brukere av bygget mot farer. Entreprenørens HMS-plan og gjennomføringsplan må også beskrive tiltak for å ivareta både personell- og materiellsikkerheten for alt personell på plassen.

SHA er et linjeansvar, og prosjektleder er som høyeste ledd i linjen ansvarlig for implementering av SHA-målsetningen.

Viktige suksesskriterier er at:

- *Prosjekteringen skal gjennomføres på en slik måte at det ikke oppstår uønskede hendelser i byggets utbyggings og/eller driftsfase, som kan tilbakeføres til manglende eller mangelfull prosjektering.*
- *Gjennomføringsfasen skal ferdigstilles uten fraværstimer som følge av ulykke, forurensninger eller andre forhold som kan tilbakeføres til organisering av utførelsen.*
- *Vedr renhold i byggeperioden henvises det til "Rent Bygg. Veilederen" utarbeidet av Teknologisk Institutt/RIF.*
- *Innemiljø skal i driftsfasen tilfredsstille gjeldene lover og forskrifter.*
- *Kildesortering av avfall og søppel på byggeplass skal utføres iht. godkjent avfallsplan.*

Ytre miljø:

- Ingen alvorlige miljøulykker.
- Forurensninger til vann, luft og grunn som følge av aktiviteter i anleggsperioden og ved drift skal unngås.
- Overordnede forskrifter og eventuelle dispensasjoner iht. støy, støv etc. skal overholdes. (Kommuneoverlegen)
- Skader på omkringliggende anlegg og konstruksjoner skal unngås.
- Å imøtekomme krav til universell utforming.
- Arkitektonisk tilpasning til nærmiljøet.

2. ORGANISERING/ADRESSELISTE

Entrepriseform: Hovedentreprise

Rolle	Navn	Organisasjon	Tlf
Byggherre		Lierne kommune	
Byggherrens prosjektleder (PL)	Patrik Lundgren	Lierne kommune	949 79 973
Byggherrens representant (BHR)	Stig Håvard Freland	Lierne kommune	959 18 607
SHA-koordinator i prosjekteringsfase (KP)	Reidar Klykken	Trønderplan	908 22 732
SHA-koordinator i utførelsesfasen (KU)	Oppgis senere		
Byggeleder	Oppgis senere		
Byggherrens/brukernes verneombud	Oppgis senere		
Hovedverneombud på arbeidsplassen	Oppgis senere		
Hovedbedrift (HB)	Oppgis senere		
Tømmer og snekkerarbeider	Oppgis senere		
Maling, belegg	Oppgis senere		
Rørarbeider	Oppgis senere		
Ventilasjon	Oppgis senere		
Elektro	Oppgis senere		
PRO Arkitekt (ARK)	Oppgis senere		
PRO Arkitekt (ARK)	Oppgis senere		
PRO rør (RIRør)	Oppgis senere		
PRO ventilasjon (RIVent)	Oppgis senere		
PRO Elektro (RIE)	Oppgis senere		
PRO Brann (RIBR)	Oppgis senere		
PRO Akustikk (RIAku)	Oppgis senere		

Forkortelser	Beskrivelse
HB	Den bedrift som til enhver tid har ansvar som hovedbedrift i henhold til arbeidsmiljøloven § 15.
TE/E	Totalentreprenøren/entreprenøren som skal utføre arbeidet. Dette innebærer at HB og TE/E er samme firma.
PL	Byggherrens prosjektleder
BHR (BHO)	Byggherrens representant (byggherreombud)
KP	SHA-koordinator i prosjekteringsfasen
KU	SHA-koordinator i utførelsesfasen

3. FRAMDRIFTSPLAN

Følgende hovedtidsfrister gjelder:

- Oppstart prosjektering: uke 10/2026
- Oppstart byggeplass: Avklares i detaljprosjekteringsfasen
- Ferdigstillelse/overlevering: Avklares i detaljprosjekteringsfasen

Entreprenørene skal lage en plan for utførelse av sine arbeider innenfor denne perioden med en bemanning og maskinpark som sikrer at det gis tilstrekkelig tid til å utføre de forskjellige arbeidsoperasjonene.

3.1 Detaljerte framdriftsplaner (produksjonsplaner)

Oppdaterte framdriftsplaner som viser hvilke aktiviteter som skal foregå i de ulike områdene for påfølgende periode skal henge på oppslagstavle på byggeplassen og anses å være en del av SHA-planen. Det skal framgå hvilke aktiviteter som anses som spesielt risikofylte og som krever SJA før oppstart.

Framdriftsplanene utarbeides, oppdateres, distribueres og henges opp av totalentreprenør / HB. Det skal utarbeides detaljerte månedsplaner, som oppdateres hver andre uke.

4. RIGGPLAN

HB (hovedbedrift) utarbeider detaljert riggplan. Riggplan skal henges opp på oppslagstavle.

5. PRAKTISK KOORDINERING AV SHA-ARBEIDET

5.1 Generelt

Alle som arbeider med prosjektet, skal kjenne innholdet i SHA-planen og hvordan SHA-arbeidet styres på byggeplassen. Alle entreprenørene er ansvarlig for at nye arbeidere fra egen virksomhet, underentreprenører og innleide som kommer til byggeplassen får gjennomgang av SHA-planen. HB oversetter SHA-planen til språk som alle på byggeplassen forstår, hvis nødvendig ved evt. utenlandske arbeidere.

5.2 Byggherremøter/byggemøter

Byggherremøter/byggemøter avholdes minimum annenhver uke, og oftere ved behov (etter nærmere avtale).

Det skal på alle byggherremøtene og byggemøtene tas opp følgende tema vedrørende SHA/HMS.

- *Generelt vedr SHA*
- *SJA (sikker jobbanalyser)*
- *RUH (uønsket hendelser)*
- *Skader/uhell*

5.3 Vernerunder

Vernerunde avholdes annenhver uke, og oftere ved behov (etter nærmere avtale).

Vernerunder ledes av hovedverneombud i Hovedbedriften. Alle entreprenører skal stille med eget verneombud/HMS-ansvarlig fra egen bedrift på vernerundene.

Verneombud fra HB fører referat fra vernerundene og legger disse ut på prosjekthotellet. Byggherre/KU og verneombud på anlegget skal inviteres med på vernerundene.

5.4 Sikker jobbanalyse (SJA)

Behov for sikker jobbanalyse vurderes kontinuerlig og rapporteres i vernerunder og byggemøter. Alle som berøres av jobbanalysen skal delta og signere. Den som initierer SJA fører referat og distribuerer til alle involverte parter samt KU.

5.5 HMS-kort / identifisering

Alle virksomheter som utfører arbeid på bygge- og anleggsplassen, både norske og utenlandske, er pålagt å utstyre alle sine arbeidstakere med HMS-kort jf. forskrift om HMS-kort.

Hensikten er å identifisere både hvem du er og hvem du arbeider for, samt at du er registrert i aktuelle registre. Kopi av bestilling eller ordrebekreftelse er ikke tilstrekkelig dokumentasjon for å kunne utføre arbeid på prosjektet.

HMS-kort skal bæres synlig på byggeplassen.
Alternativt kan andre digitale løsninger benyttes (apper).

5.6 Opplæring

Alle entreprenører er ansvarlig for at egne ansatte og evt. underentreprenørers ansatte har inngående kjennskap til SHA-planen og de vernebestemmelsene som gjelder for prosjektet.

Dette omfatter nødvendig orientering/opplæring av følgende:

- Kort gjennomgang av SHA-plan
- Handlingsplan ved ulykke.
- Varsling ved nestenulykker og avvikshåndtering (forbedringskultur).
- Bruk av personlig verneutstyr.
- Vernetjenesten ved prosjektet.
- Orientering om daglig rydding.
- Avfallshåndtering.
- Diverse.

5.7 Handlingsplan ved avvik

Rutinene for avvikshåndtering forutsetter at alle virksomheter på byggeplass har et fungerende internkontrollsystem med tilpasninger til prosjektets SHA-plan. Som del av internkontrollsystemet skal alle ha rutiner for oppfølging av avvik.

Med avvik menes avvik fra SHA-planen og brudd på gjeldende lover, forskrifter og arbeidsinstrukser samt forhold som framgår av kontrakt.

5.7.1 Avvik fra SHA-planen

Avvik fra SHA-planen vil som regel gjelde forhold som byggherren er ansvarlig for etter byggherreforskriften. Avvikene skal meldes til KU som skal registrere avviket og påse at nødvendige tiltak gjøres og lukke avviket.

5.7.2 Avvik fra lover, forskrifter og arbeidsinstrukser (uønskede hendelser)

Alle på byggeplassen har et selvstendig ansvar for å rapportere uønskede hendelser (RUH) til prosjektledelsen og sin arbeidsgiver. Arbeidsgiver skal håndtere disse i henhold til rutiner i eget internkontrollsystem med oppfølging i form av tiltak, lukking og logging av avvikene for den aktuelle byggeplassen.

5.7.3 Handlingsplan ved ulykker

Ved alvorlige hendelser med personskader eller stort skadepotensiale, skal man først gjøre nødvendige strakstiltak (f.eks. sperre av/sikre området/førstehjelp) og deretter melde hendelsen iht. HB's varslingsinstruks. Ved slike hendelser skal byggherre v/KU og PL alltid varsles og byggherren igangsetter gransking av hendelsen hvis det anses nødvendig. Ved en eventuell gransking plikter alle involverte å bidra i form av rapporter, intervjuer etc.

6. RISIKOFYLTE ARBEIDER

Det skilles mellom generelle og spesifikke krav og tiltak som er vurdert som nødvendige for at de forestående byggearbeidene skal kunne foregå på en trygg og forsvarlig måte.

- De generelle tiltakene baseres på opparbeidet erfaring om risikoforhold.
- De spesifikke tiltakene baserer seg på de vurderinger som er gjort i forbindelse med planlegging og prosjektering av tiltaket. De prosjekterende og utførende skal informere byggherren om risikoforhold som ikke er beskrevet i denne planen.

I utgangspunktet skal alle risikoforhold elimineres eller reduseres til et akseptabelt nivå gjennom prosjektering og valg av løsninger. Der dette ikke er mulig må løsning for disse forholdene tas med som spesifikke tiltak.

6.1 Generelle tiltak

6.1.1 Sikring av byggeplassen, adgang

HB skal sørge for forsvarlig sikring av byggeplassen slik at uvedkommende ikke kommer inn på området. Byggegjerdet kontrolleres jevnlig. Det skal opprettes elektronisk mannskapsliste.

Hvert enkelt firma skal sørge for utplassering av nødvendig mengde førstehjelpsutstyr og instruks for bruk og vedlikehold. Plassering av utstyr markeres på riggplan og orienteringsplaner. Hver enkelt er ansvarlig for etterfylning til eget bruk.

6.1.2 Slukningsutstyr

Hvert enkelt firma skal påse at det under hele byggeprosessen er gode systemer for brannvarsling og slukking for eget behov. Plassering av utstyr markeres på riggplan og orienteringsplaner. Hvert enkelt firma skal påse at egen bedrift utstyrt egne arbeidslag med slukkeutstyr i forbindelse med utførelse av varme arbeider.

6.1.3 Arbeidstakers plikter

Alle plikter å sette seg inn i SHA-planen og de sikkerhetsbestemmelsene (bl.a. PSI) som gjelder for byggeplassen. Dersom den enkelte arbeidsgiver har strengere krav enn de som gjelder for byggeplassen er det arbeidsgiverens krav som gjelder.

Som arbeidstaker

- skal du registrere deg inn på byggeplassen hver dag.
- skal du bidra til en trygg og sikker arbeidsplass. Ingen oppgave haster så mye at den ikke kan gjøres sikkert. Gjennomfør Sikker Jobb Analyse før oppstart om nødvendig.
- har du rett og plikt til å nekte å utføre arbeider du mener er farlige.
- skal du ikke utføre arbeid uten godkjent opplæring, der dette er et krav.
- skal du rapportere uønskede hendelser til byggeplassledelsen og sørge for strakstiltak om nødvendig.
- skal du bruke påkrevd verneutstyr og minimum det som framgår av PSI (personlig sikkerhetsinstruks) for byggeplassen.
- skal du bidra til å holde byggeplassen ryddig, spesielt hva gjelder gangveier og stillaser.

6.1.4 Arbeid i høyden

Personlig sikring (fallsele) skal kun benyttes hvor felles sikringstiltak ikke er mulig eller ikke er ferdig etablert.

Arbeidsplattform skal være montert iht. monteringsanvisning og av opplært personell.

Det skal ikke arbeides fra gardintrapper og stiger uten et det er absolutt nødvendig. Hvis det er nødvendig, skal stiger og gardintrapper sikres. Stiger som er sikret kan etter regelverket benyttes som adkomst.

6.1.5 Arbeid som innebærer kontakt med mulig helse- og miljøfarlige stoffer

Det sørges for at alle involverte i arbeidet

- har nødvendig opplæring for å utføre arbeidet.
- er kjent med krav om personlig verneutstyr og tilgangen på dette.
- er involvert i utarbeidelse av SJA for arbeidet.
- er kjent med krav til avstengte soner og nødvendigheten av disse.
- sørger for at helse- og miljøfarlige stoffer sikres slik at de ikke spres til omgivelsene – også under lagring på byggeplassen.

6.1.6 Språk og kommunikasjon

Alle entreprenører skal sørge for at alle oppgaver i byggeprosessen utføres av et arbeidslag der minst en person forstår/gjør seg forstått på norsk/skandinavisk. Denne personen skal i tillegg forstå/gjøre seg forstått på et språk som alle de andre på arbeidslaget forstår.

Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, arbeidsbeskrivelser, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter eller annen relevant SHA-informasjon. Materiellet skal oversettes skriftlig til språket hver arbeidstaker forstår fullt ut. Alle på byggeplassen skal ha fått opplæring i bruk av arbeidsutstyr på et språk som den enkelte arbeidstaker forstår.

Lovkrav og retningslinjer som framgår av Arbeidstilsynets publikasjon «forstår du hva jeg sier» skal følges.

6.1.7 Brakker

Det sørges for ryddighet og jevnlig renhold av toalett-, lomp- og spisebrakker. HB skal påse at innkvartering av personell fra UE'er er tilfredsstillende.

Kapasitet på lomp- og spisebrakker tilpasses gjeldende smittevernregler.

6.1.8 Renhold av bygget

Det stilles krav om orden og ryddighet på byggeplassen. Entreprenøren skal iverksettes tiltak mot utilsiktet spredning av støv og avgassing fra kjemikalier.

6.2 Spesifikke tiltak

Planen inneholder noen spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse, jf. byggherreforskriftens § 8c. **Så lenge det er mulig skal disse prosjekteres bort.**

Entreprenører melder inn nye/manglende forhold.

Aktivitet	Risikoforhold	Tiltak
Prosjektering	Prosjekterte/valgte løsninger som kan føre til risikoforhold ved utførelse.	Gjennomføre risikovurderinger i prosjekteringsfasen/tilbudsfasen.
Arbeid nær installasjoner i grunnen	Ikke relevant	
Arbeider nær høyspentledninger og elektriske installasjoner	Ikke relevant	
Arbeid på steder med passerende trafikk	Ikke relevant	
Arbeid hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme	Ikke relevant	
Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff	Ikke relevant	
Arbeid i sjakter, underjordisk masseforflytning og arbeid i tunneler	Ikke relevant	
Arbeid som innebærer fare for drukning	Ikke relevant	
Arbeid i senkekasser der luften er komprimert	Ikke relevant	
Arbeid som innebærer bruk av dykkerutstyr	Ikke relevant	
Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander	Fallende gjenstander/klemfare ved heising av deler/aggregat. I forbindelse med takarbeid vil det være fare for fall og fallende gjenstander.	Varer som må heises skal risikovurderes på plassen. Prosjekteres med tanke på inntransportering. Sikring av stillaser og bruk av nødvendig verneutstyr som bla. Hjelm og fallsikring.
Arbeider som innebærer riving av bærende konstruksjoner.	Sammenrasing	Ekstra understøttelse. Egen beregning fra RIB. Gjennomføre SJA.

Arbeid med montering og demontering av tunge elementer	Riving av eksisterende gulv som sages opp i biter og fraktes ut av bygningen. Det vil være klemfare og fare for andre skader i forbindelse med riving. Samt løfting av prefabrikkerte betongelementer. Løfting av hulldekker.	Det bør gjøres sikringstiltak og benyttes nødvendig verneutstyr.
Arbeider som innebærer fare for helseskadelige eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner.	Ikke relevant	
Arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø eller som innebærer et lov- eller forskriftskrav til helsekontroll.	Ikke relevant	
Arbeid med ioniserende stråling som krever at det utpekes kontrollerte eller overvåkede soner	Ikke relevant	
Arbeider som innebærer brann- og eksplosjonsfare	Ikke relevant	
Arbeid som innebærer fare for helseskadelig ergonomiske belastninger	Ikke relevant	
Utskifting av eks lysarmaturer over bassenget ved bassengkant.	Kan falle ned fra stor høyde. Ting kan falle ned på personer under.	Bruk av stillas eller lift. Sperre av området. Bruk av fallsele. Gjennomføre SJA.
Arbeid i høyden	Fallskader	Om mulig gjenbruke rør i høyden, hvis rør pdd kan gjenbrukes mtp tilstand og dimensjon. Om mulig gjenbruke kanaler høyden, hvis kanaler/ventiler pdd kan gjenbrukes mtp tilstand og dimensjon.
Omkobling/riving av eksisterende varmeanlegg	Skoldeskader	Planlegge utkoblingen av eksisterende varmekilde i god tid før oppstart riving.
Omkobling/riving av eksisterende ventilasjonsaggregat og kanalnett	Klemfare/kuttskader	Prosjekttere ny tilkobling og utstyr slik at riving minimeres. Åpninger lages for å transportere deler ut av bygget.
Andre forhold som meldes inn av PRO og UTF:	Vurderes av PRO.	